

Katarzyna Sowa-Bacia (<https://orcid.org/0000-0002-7281-5634>)

Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

Hospitacja i prowadzenie zajęć z języka niemieckiego jako obcego – nowa monografia poświęcona tym zagadnieniom w teorii i praktyce

Monografia autorstwa Renaty Czaplikowskiej i Artura Dariusza Kubackiego pt. *Hospitations- und Leitungspraktikum. Handbuch für DaF-Studierende* [Praktyki nauczycielskie. Podręcznik dla studentów języka niemieckiego jako obcego] została wydana w 2023 roku przez Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. Publikacja liczy 153 strony. Na początku (s. 5–9) umieszczono spis treści oraz krótką przedmowę, w której autorzy podkreślają m.in. znaczenie praktyk w kształceniu przyszłych nauczycieli, wskazują grono odbiorców, do których książka ta została skierowana, oraz wyjaśniają jej elementy składowe. Po przedmowie (s. 10–11) znajduje się wykaz użytych w monografii symboli i skrótowców.

Prezentowana publikacja została podzielona na dwie części. W części pierwszej (s. 12–111) omówione zostały w zasadzie wszystkie aspekty związane z realizacją praktyk nauczycielskich – począwszy od hospitacji zajęć, poprzez ich planowanie, a na ich przeprowadzaniu skończywszy. Ta część monografii zawiera dziesięć rozdziałów. Przed każdym z nich znajduje się krótka informacja na temat tego, jaką wiedzę czytelnik posiada po jego lekturze. Na końcu znajduje się zestaw zadań i ćwiczeń, które mają na celu m.in. pomóc zastosować omawiane zagadnienie w praktyce. Pod ćwiczeniami zamieszczono przykładowe pytania, które są często zadawane przez studentów specjalizacji nauczycielskiej, wraz z odpowiedziami. Pod koniec każdego rozdziału znajduje się jego krótkie podsumowanie oraz odsyłacze do innych publikacji naukowych autorów tego podręcznika. Na samym końcu można znaleźć różne ciekawostki związane z tematem poruszonym w danym rozdziale. Na uwagę zasługuje fakt, że zagadnienia omawiane w poszczególnych rozdziałach zostały przedstawione zarówno od strony teoretycznej, jak i praktycznej, co ułatwia ich zastosowanie w pracy dydaktycznej.

W drugiej części monografii (s. 112–144) znajdujemy wyrażenia i zwroty z lekcji w języku niemieckim oraz ich ekwiwalenty w języku polskim. Wyrażenia i zwroty zostały podzielone na trzy części. Pierwsza (s. 112–118) zawiera słownictwo używane podczas zajęć z małymi dziećmi, druga (s. 120–140) zwroty stosowane podczas zajęć ze starszymi dziećmi, młodzieżą i dorosłymi, natomiast w części trzeciej (s. 142–144) znajdziemy zestaw zwrotów i wyrażeń przydatnych podczas zajęć ze wsparciem technologii informacyjno-komunikacyjnych. Należy podkreślić, że takich praktycznych

zwrotów często nie znajdziemy w słownikach, a w tej publikacji zostały one zebrane i podzielone tematycznie, co ułatwia czytelnikowi korzystanie z nich.

Na końcu publikacji umieszczono bibliografię (s. 145–148) oraz dwa załączniki (s. 149–153). Pierwszy załącznik to pusty konspekt lekcji wraz z objaśnieniami dotyczącymi faz lekcji, technik, metod i form pracy oraz pomocy dydaktycznych. W drugim załączniku znajdują się cztery przykładowe konspekty lekcji, które mogą być pomocne przy redakcji własnego konspektu, by był zgodny z założeniami aktualnej metodyki nauczania języka niemieckiego.

Odbiorcami *Hospitations- und Leitungspraktikum. Handbuch für DaF-Studierende* [Praktyki nauczycielskie. Podręcznik dla studentów języka niemieckiego jako obcego] są przede wszystkim germaniści. Publikacja stanowi cenną pomoc dla wykładowców prowadzących zajęcia z dydaktyki czy metodyki nauczania języka niemieckiego, ponieważ mogą ją wykorzystać jako materiał pomocniczy podczas pracy ze studentami. Jest ona również przydatna dla nauczycieli języka niemieckiego, którzy chcieliby pogłębić lub uzupełnić swoją wiedzę na temat prowadzenia zajęć od strony merytorycznej lub językowej. Monografia jest źródłem wiedzy dla studentów filologii germańskiej na specjalizacjach nauczycielskich.

Książka ma logiczny układ i przejrzystą strukturę, co ułatwia odbiorcy jej lekturę. Widoczne jest wycucie dydaktyczne, z jakim została przygotowana, co nie dziwi, gdyż autorami monografii są naukowcy z wieloletnim doświadczeniem w pracy pedagogicznej. Renata Czaplikowska pracuje na stanowisku adiunkta w Katedrze Językoznawstwa Niemieckiego Instytutu Neofilologii Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, gdzie prowadzi m.in. zajęcia z metodyki nauczania języka niemieckiego jako obcego na różnych etapach edukacyjnych. Natomiast Artur Dariusz Kubacki jest kierownikiem Katedry Językoznawstwa Niemieckiego Instytutu Neofilologii Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie i pracując na stanowisku profesora uczelni m.in. kształci przyszłych tłumaczy języka niemieckiego oraz prowadzi seminaria.

Reasumując, należy stwierdzić, że w recenzowanej monografii Renaty Czaplikowskiej i Artura Dariusza Kubackiego zawarte zostały wszystkie najważniejsze informacje na temat realizacji praktyk nauczycielskich, a także uzualne wyrażenia i zwroty niemieckiego języka lekcyjnego, bez znajomości których niemożliwe jest przeprowadzenie całych zajęć w języku niemieckim. Książka ta została przygotowana z dużą starannością i kompensuje brak publikacji na temat praktyk nauczycielskich na polskim rynku wydawniczym. Ostatnia publikacja, w której tematyzowano jedynie niemiecki język lekcyjny, to wydany w 1993 roku *Polsko-niemiecki słownik wyrażeń i zwrotów lekcyjnych*, autorstwa Jana Iluka.

Należy także podkreślić, że publikacja Renaty Czaplikowskiej i Artura Dariusza Kubackiego *Hospitations- und Leitungspraktikum. Handbuch für DaF-Studierende* [Praktyki nauczycielskie. Podręcznik dla studentów języka niemieckiego jako obcego] stanowi czwartą już pozycję wydawniczą tych autorów, która poświęcona została metodyce nauczania języka niemieckiego jako obcego. Do poprzednich należy zaliczyć *Grundlagen der Fremdsprachendidaktik. Unterrichtsbuch* (2010) [Podstawy

dydaktyki języka obcego. Książka ćwiczeń], *Methodik des Unterrichts Deutsch als Fremdsprache. Lehr- und Übungsbuch für künftige DaF-Lehrende* (2016) [Metodyka prowadzenia zajęć z języka niemieckiego jako obcego. Podręcznik i książka ćwiczeń dla przyszłych nauczycieli języka niemieckiego jako obcego] oraz *Kleines Fachlexikon der DaF-Didaktik. Theorie und Unterrichtspraxis* (2019) [Mały leksykon z zakresu dydaktyki języka niemieckiego jako obcego. Teoria i praktyka]. Tematyka wszystkich powyższych monografii zajął się, tworząc swoiste kompendium wiedzy, z którego pozyskać można informacje na temat tego, jak przeprowadzić zajęcia z języka niemieckiego jako obcego, zarówno od strony merytorycznej, jak i językowej. Wymienione wyżej publikacje powinny stać się obligatoryjną lekturą dla wszystkich, którzy w swojej codziennej pracy zawodowej trudnią się nauczaniem języka niemieckiego jako obcego.

Bibliografia

- Czaplikowska Renata, Kubacki Artur Dariusz (2010). *Grundlagen der Fremdsprachendidaktik. Unterrichtsbuch*. Kraków.
- Czaplikowska Renata, Kubacki Artur Dariusz (2016). *Methodik des Unterrichts Deutsch als Fremdsprache. Lehr- und Übungsbuch für künftige DaF-Lehrende*. Chrzanów.
- Czaplikowska Renata, Kubacki Artur Dariusz (2019). *Kleines Fachlexikon der DaF-Didaktik. Theorie und Unterrichtspraxis*. Chrzanów–Kraków.
- Czaplikowska Renata, Kubacki Artur Dariusz (2023). *Hospitations- und Leitungspraktikum. Handbuch für DaF-Studierende*. Kraków.
- Iluk Jan (1993). *Polsko-niemiecki słownik wyrażen i zwrotów lekcyjnych*. Warszawa.